

संस्कृत-वार्ता:

दिनाङ्क : 22/03/2026

सायम् - 06:20

आदौ मुख्यवार्ता:

- पश्चिम-एशियायाः स्थितौ पेट्रोलियम, अशोधिततत्त्वात् वातीन्धन, ऊर्जा, उर्वरकादीनां च क्षेत्राणां स्थितिं समीक्षितुं अद्य प्रधानमन्त्रिणा नरेन्द्रमोदिना उच्च-स्तरीय-उपवेशनस्य अध्यक्षता कृता।
- प्रशासनेन पुनः आश्वासितं यत् सम्पूर्णे देशे आवश्यकान्धनानां अभावः नास्तीति, तत्त्वात् शोधागाराणि उच्चक्षमतया कार्यं कुर्वन्ति, पेट्रोल-डीजल-इन्धनयोः पर्याप्तं भण्डारम् उपलभ्यते। आपणेषु अभावः नास्ति।
- केन्द्रीय-जलशक्ति-मन्त्रिणा सी.आर. पाण्डे-वर्येण अद्य उक्तं यत्, पञ्चदश-कोटिदिनेषु ग्रामीणगृहेषु नल-जल-सम्पर्कः प्राप्तः अस्ति, येन स्वास्थ्यस्य अभिवृद्धिः, जीवनस्तरस्य वृद्धिः, महिलानां गौरवः च वर्धितः।
- गतवर्षे भयोत्पादन-सम्बद्धानां घट्टानां प्रतिशतानां वृद्धेः अनन्तरं पाकिस्तानदेशः प्रथमवारं वैश्विक-भयोत्पादन-सूचकाङ्के प्रथमस्थाने अस्ति।
- स्ववृद्धि-क्रीडायां, वीरः चोग्रानी, मुम्बई-नगरे षड्विंशत्यधिक द्विसहस्रतम वर्षस्य इण्डियन्-ओपन्-स्पर्धायां पुरुष-एकल-अन्तिमस्पर्धायां अभयसिङ्घेन सह स्पर्धिस्यति। महिलानां एकल-अन्तिमस्पर्धायां अनाहत् सिंहः अद्य सायङ्काले ईजिप्ट्देशस्य हाना मोताज इत्यनया सह स्पर्धिस्यति।

अथ वार्ता: विस्तरेण

पीएम-पश्चिम-एशिया

पश्चिम-एशियायाः स्थितौ पेट्रोलियम, अशोधिततत्त्वात् वातीन्धन, ऊर्जा, उर्वरकादीनां च क्षेत्राणां स्थितिं समीक्षितुं अद्य प्रधानमन्त्रिणा नरेन्द्रमोदिना उच्च-स्तरीय-उपवेशनस्य अध्यक्षता कृता। नवदिल्ल्याम् आयोजितः सम्मेलनः, सम्पूर्णे देशे अविरामपूर्ति, सुस्थिरं रसदं, दक्षं वितरणं च सुनिश्चितुं केन्द्रितः आसीत्। रक्षामन्त्री राजनाथसिंहः, गृहमन्त्री अमितशाहः, वित्तमन्त्री निर्मला सीतारामनः, विदेशमन्त्री एस. जयशङ्करः, कृषिमन्त्री शिवराजसिंह चौहानः, पेट्रोलियम-प्राकृतिकगस्त्रिमन्त्री हरदीपसिंह पुरी, वाणिज्य-उद्योग-मन्त्री पीयूष गोयलः, रसायन-उर्वरक-मन्त्री जे. पी. नड्डाः, नागरिक-उड्डयन-मन्त्री के. राममोहन-नायडुः, ऊर्जामन्त्री मनोहरलालः, सूचना-प्रसारण-मन्त्री अश्विनी वख्तवः च सभायां उपस्थिताः आसन्।

प्रशासन - पश्चिम एशिया

प्रशासनेन पुनः आश्वासितं यत् सम्पूर्णं देशे आवश्यककेन्दनानां अभावः नास्तीति, तस्मिन्-शोधागाराणि उच्चक्षमतया कार्यं कुर्वन्ति, पेट्रोल-डीजल-इन्धनयोः पर्याप्तं भण्डारम् उपलभ्यते। आपणेषु अभावः नास्ति। एकस्मिन् वक्तव्ये पेट्रोलियम-प्राकृतिकगैस-मन्त्रालयः अवदत् यत् एल.पी.जी. सिलिण्डर इत्यस्य वितरणं सामान्यम् एव अस्ति। गुप्तरूपेण संग्रहणम् अपि न्यूनम् अभवत्। राज्यानां कृते वाणिज्यिक-एल.पी.जी.-वितरणम् अपि वर्धितम् अस्ति, यत्र शैक्षणिकसंस्थाः, चिकित्सालयाः इत्यादीनां प्रमुखक्षेत्राणां कृते प्राधान्यम् प्रदत्तम् अस्ति। अत्रान्तरे, पत्तन-पोत-परिवहन-जलमार्ग-मन्त्रालयः अवदत् यत्, नौवहनस्य गतिविधिः, नौकाश्रय-प्रचालनं, भारतीयानां नाविकानां सुरक्षां च निकटतया निरीक्षणः अस्ति येन समुद्रीयव्यापारस्य निरन्तरता सुनिश्चितं भवेत्।

केन्द्रीय-जलशक्ति

केन्द्रीय-जलशक्ति-मन्त्रिणा सी.आर. पाटिल-वर्येण अद्य उक्तं यत्, पञ्चदश-कोटिधिकेषु ग्रामीणगृहेषु नल-जल-सम्पर्कः प्राप्तः अस्ति, येन स्वास्थ्यस्य अभिवृद्धिः, जीवनस्तरस्य वृद्धिः, महिलानां गौरवः च वर्धितः। मन्त्री षड्विंशत्यधिक द्विसहस्रतम वर्षस्य जलमहोत्सवस्य समापनकार्यक्रमस्य भागत्वेन आयोजिते सुजलग्रामसंवादस्य समये पञ्चराज्याणां सदस्येभ्यः आभासीय-माध्यमेन सम्बोधयन् आसीत्।

प्रधानमन्त्री- कीर्तिमतम्

प्रधानमन्त्रिणा नरेन्द्रमोदिना देशे निर्वाचितसर्वकारस्य दीर्घकालं यावत् सेवायमानः प्रमुखः भूत्वा भारतीयराजनीतेः ऐतिहासिकं सोपानं प्राप्तम्। एतेनैव प्रधानमन्त्रिणा मोदिना पवनकुमार चामलिङ्ग इत्यमुं अतिक्रमितवान्, यो हि सिक्किम-राज्यस्य मुख्यमन्त्रीरूपेण त्रिंशोत्तर नवशताधिक अष्टसहस्र दिनानि यावत् कार्यम् अकरोत्। सः इदानीं सर्वकारस्य प्रमुखत्वेन एकत्रिंशोत्तर नवशताधिक अष्टसहस्र दिनानि पूरितवान्, गुजरातस्य मुख्यमन्त्रीरूपेण, प्रधानमन्त्रीरूपेण च स्वस्य कार्याविधिं संयुज्य, नेतृत्वे स्वस्य पञ्चविंशतितमे वर्षे प्रविष्टवान्।

एतत् एकं दुर्लभं महत्त्वपूर्णं च उपलब्धि-रूपेण दृश्यते, यत् सर्वोच्चस्तरे अविरामजनसेवां, राजनतिक्रान्तेतृत्वं च प्रतिबिम्बयति। स्वस्य कार्यकाले, प्रधानमन्त्री मोदी गुजरात-राज्यस्य दीर्घतम-सेवायुक्तः मुख्यमन्त्री, मुख्यमन्त्रीरूपेण दीर्घतमपूर्वानुभवयुक्तः प्रधानमन्त्री चेति अनेकानि उल्लेखनीयानि कीर्तिमतं स्थापितवान्। सः स्वातन्त्र्यानन्तरं जन्मतः भारतस्य प्रथमः प्रधानमन्त्री अपि अस्ति, तथा च चतुर्दशाधिक द्विसहस्र, ऊनविंशत्यधिक द्विसहस्र, चतुर्विंशत्यधिक द्विसहस्रतमे वर्षे च क्रमशः लोकसभानिर्वाचने विजयं प्राप्तवान्।

श्रीमोदी प्रथमवारं एकाधिक द्विसहस्रतम वर्षस्य अक्टूबर मासस्य सप्तमे दिनाङ्के गुजरातस्य मुख्यमन्त्रीरूपेण कार्यभारं स्वीकृतवान्, चतुर्दशाधिक द्विसहस्रतम वर्षस्य मई एकविंशति दिनाङ्कपर्यन्तं दायित्वं निरवहत्, राष्ट्रिय-राजनीतिं प्रति गमनात् पूर्वं त्रयोदशवर्षाणि यावत् राज्यस्य नेतृत्वं कृतवान्। सः चतुर्दशाधिक द्विसहस्रतमे वर्षे मई षड्विंशति दिनाङ्के भारतस्य चतुर्दशतमः प्रधानमन्त्रीरूपेण शपथ ग्रहणं कृतवान्, लोकसभायां पूर्णबहुमतं प्राप्तः प्रथमः काङ्ग्रेस-इतरः नेता अभवत्। सिक्किम-राज्यस्य पूर्वमुख्यमन्त्रिणः पवनकुमार-चामलिङ्ग वर्यस्य कीर्तिमतम् अतिक्रम्य, प्रधानमन्त्री नरेन्द्रमोदी भारत-सर्वकारस्य दीर्घतमः सेवा-प्रमुखः अभवत् इति केन्द्रीय-गृहमन्त्रिणा अमितशाहेन उक्तम्। एकस्मिन् सामाजिकान्तर्जालीये पत्रि, श्रीशाहः सेवायाः, परिश्रमस्य, अचञ्चलप्रतिबद्धतायाः च मूलाधारः अवर्णयत्।

जी7-पश्चिम-एशिया

सप्तानां समूहः (जी7) देशाः पश्चिम-एशियायाः बहुविधदेशेषु नागरिकानाम् उपरि, प्रमुखसंरचनायाः उपरि च ईरान-देशस्य आक्रमणानां दृढतया निन्दितवन्तः। कनाडा, फ्रान्स, जर्मनी, इत्ली, जापान, यू.के., अमेरिकादेशानां च प्रतिनिधित्वं कुर्वन्तः जी7 विदेशमन्त्रिणः, यूरोपीयसङ्घस्य उच्चप्रतिनिधिभिः सह संयुक्त-वक्तव्ये दृढतया प्रभावितदेशसह ऐक्यं प्रकटितवन्तः। वक्तव्ये उक्तं यत् ईरान-देशात् तस्य प्रतिनिधिभिः च कृत आक्रमणानां सन्दर्भे अस्मिन् क्षेत्रे स्वसहभागिनां कृते समूहः समर्थनं प्रददाति। जी7 देशाः ख्यापिवन्तः यत् ईरान-देशस्य कार्यैः न केवलं लक्ष्यीकृतदेशाः सङ्कल्पिन्नाः अभवन् अपितु क्षेत्रीय-वञ्चिक-सुरक्षायाः कृतेऽपि विस्तृतः भयः अस्ति, येन तेहरानः तत्क्षणमेव स्वसस्त्रि-कार्याचरणान् स्थगयतु इति आग्रहं कृतवन्तः। समूहेन महत्त्वपूर्णानां समुद्रीय-मार्गाणां, वञ्चिक-आपूर्तिशृङ्खलानां च सुरक्षां सुनिश्चितुं महत्त्वोपि अधोरेखितं, विशेषतः सामरिकदृष्ट्या महत्त्वपूर्णस्य होर्मुज-जलसंधिं प्रति। जी7 विदेशमन्त्रिणः उक्तवन्तः यत्, ते वञ्चिक-ऊर्जा-आपूर्तिं समर्थयितुं आवश्यकानि उपायानि कर्तुं सज्जाः सन्ति।

बिहार दिवस

बिहारराज्यम् अद्य स्वकीयः चतुर्दशाधिकशततमः स्थापना-दिवसः परिपालयति। ब्रिजि-कालावधौ द्वादशाधिक-नवदशशततमे वर्षे मार्च मासस्य द्वाविंशति-दिनाङ्के बिहारराज्यं बङ्गालप्रदेशात् पृथक् भूत्वा नूतन-राज्यरूपेण अस्तित्वम् अवाप्नोत्। अयमेव दिवसः बिहारदिवसत्वेन आचर्यते। अवसरेऽस्मिन् राष्ट्रपतिः द्रौपदी-मुर्मुः, उपराष्ट्रपतिः सी.पी.राधाकृष्णन् वर्यः, प्रधानमन्त्री नरेन्द्रमोदी च अस्य राज्यस्य जनेभ्यः शुभकामनां अयच्छन्।

बांग्लादेश-रेल-दुर्घटना

अद्य बांग्लादेशस्य कुमिला-नगरे रेलवे-क्रासिङ्ग् इत्यत्र रेल-यात्रि-बस-यानयोः समाघाते न्यूनातिन्यूनं द्वादश जनाः मृताः, अन्ये च नष्टव्रणिताः। व्यस्तस्य ढाका-चण्डीव-राजमार्गस्य समीपे कुमिला-नगरस्य पाडुआ-बजार-क्रासिङ्ग् इत्यत्र एषा दुर्घटना अभवत्, यदा ढाका-नगरं प्रति गच्छन्ती रेल-यानेन रेलमार्गे प्रविष्टं बस्-यानं समाघातितम्। दुर्घटनायाः अनन्तरं आरक्षकाः, अग्निशामकसेवाः, सञ्चिकाः, रेड्-क्रीसेण्ट्रसदस्याः च मिलित्वा स्थले उद्धारकार्यम् अकुर्वन्। व्रणिताः कुमिला-चिकित्सकीय-महाविद्यालय-चिकित्सालयं प्रति नीताः।

ऊर्जामन्त्री-शिखरसम्मेलनम्

विद्युदुत्पादनम् आधारभूतम् आवश्यकम् इति केन्द्रीय-ऊर्जामन्त्री मनोहरलालः अवधानं दत्तवान् यत् सामान्यजनेभ्यः न्यूनमुल्येषु विद्युदुत्पादनम् आवश्यकं। नवदिल्ल्यां षड्विंशत्यधिक द्विसहस्रतम वर्षस्य भारतविद्युत्-शिखरसम्मेलनस्य समापनसतत्रम् अभिसंबोधयन् मन्त्री महोदयः इदम् उक्तवान्। ऊर्जा-मन्त्रिणा उक्तं यत् सौभाग्य-योजना, प्रधानमन्त्री-सूर्य-घर् इत्यादिभिः योजनाभिः, इदानीं सीमायाः क्षेत्रसह, सम्पूर्णं देशे दूरस्थेषु क्षेत्रेषु विद्युत् सम्प्राप्ता अस्ति। सः अवदत् यत्, ऊर्जाक्षेत्रस्य भविष्यं निर्धारयन्तः प्रमुखाः विषयाः चर्चयितुं शिखरसम्मेलनस्य मञ्चे नीतिनिर्मातारः, उद्योगप्रमुखाः, निवेशकाः, आविष्कर्तारः च मिलित्वा ऊर्जाक्षेत्रस्य भविष्यस्य विषये चर्चा कुर्वन्ति।

पाकिस्तान - आई. ई. पी.

गतवर्षे भयोत्पादन-सम्बद्धानां घञानां षष्ठ्युत्पत्तिशतानां वृद्धेः अनन्तरं पाकिस्तानदेशः प्रथमवारं वस्त्रिक-भयोत्पादन-सूचकाङ्के प्रथमस्थाने अस्ति। (आई. ई. पी.) इत्यनेन प्रकाशितस्य षड्विंशत्यधिक द्विसहस्रतम वर्षस्य वस्त्रिक-भयोत्पादन-सूचकाङ्कस्य अनुसारं पाकिस्तानदेशे भयोत्पादनात् मृत्युः अधुना उच्चतमस्तरे अस्ति।

विराम

संस्कृतवार्तायाः संस्करणमिदम् इदानीम् आकाशवाणीतः प्रसार्यते। सममेव अयं कार्यक्रमः आकाशवाण्याः अन्तर्जालपटले www.newsonair.gov.in इत्यत्र, अथ न्यूज ऑन एआई आर चलदूरभाषीय- तन्त्रांशे अपि उपलब्धो भविष्यति।

स्क्वर्श

स्क्वर्श-क्रीडायां, वीरः चोशिनो, मुम्बई-नगरे षड्विंशत्यधिक द्विसहस्रतम वर्षस्य इण्डियन्-ओपन्-स्पर्धायां पुरुष-एकल-अन्तिमस्पर्धायां अभयसिङ्घेन सह स्पर्धिस्यति। महिलानां एकल-अन्तिमस्पर्धायां अनाहत् सिंहः अद्य सायङ्काले ईजिप्त् देशस्य हाना मोताज इत्यनया सह स्पर्धिस्यति।

॥ इति वार्ताः ॥